

Meetaimed ja mesi

Kokkuvõtte loengust Harju Mesinike Seltsi õppusel 28. oktoobril 2009.a.

Lektor Luule Toomingas, leping PR-6-1.5-23

Mesindusõppus toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Mesilaste korjemaas iseärasusteks Eestis on suur taimeliikide mitmekesisus, millelt mesilased korjavad nektarit ja õietolmu. Üksikute õite väike nektarisisaldus, meetaimede laialipillatud asetus on samuti iseloomulik meie meekorjemaale, mistõttu mesilased kulutavad palju aega ja toitu õite külastamisele, et nektarit koguda.

Peale selle külastavad mesilased mõnel juhul ka taimede lehti, korjates nendelt taimset ja loomset mesikastet. Ühe kilogrammi mee korjamiseks peavad mesilased külastama nektari kogumiseks miljoneid õisi.

Erinevalt teistest koduloomadest ja lindudest korjavad mesilased endile ise toiduvarud – mett ja õietolmu. Teiste koduloomade toidulaua eest hoolitseb enamasti inimene.

Meetaimi võib klassifitseerida õitsemise aja, kasvukoha ja meesaagi iseloomu järgi.

1. Kasvukoha järgi rühmitatakse meetaimed:
 - a. Põllukultuurid – ristikud, mesikas
 - b. Haljasalade ja parkide taimed
 - c. Metsataimed
 - d. Niidu, soo ja karjamaataimed
 - e. Köögiviljakultuurid
 - f. Spetsiaalselt külvatavad meetaimed
 - g. Mitmesugused muud meetaimed
 - h. Aialilled

2. Õitsemise aja järgi eraldatakse meetaimed gruppidesse:
 - a. Kevadised meetaimed – paiseleht, võilill, õunapuu, pirnipuu, pajud, vahtrad, marjapõõsad, suur läätspuu, põldsinep, pohl jne.
 - b. Suvised meetaimed – valge ristik, pärn, päevalill, roosa ristik, vaarikas, paakspuu, mesikas, suvi raps, pajulill, põdrakanep, keerispea jne.
 - c. Sügisesed meetaimed – münt, kanarbik, kuldvits, nõianõges jne.

3. Saagi iseloomu järgi saab eristada:
 - a. Õietolmu taimed – sarapuu, lepp, pajud, paiseleht, tamm jne.
 - b. Nektari ja õietolmu taimed – võilill, valge ristik, vaarikas, valge mesikas, viljapuud jne.
 - c. Ainult nektarit andvad taimed – suvi ja talivikk, mille nektarikäärmed asuvad väljaspool õit. Neid taimi on vähe.

Nektari eritamisele taimeõites avaldab mõju temperatuur, õhu niiskus, mulla niiskus, päike, pilvisus, tuule kiirus, sademed, taimede toitepinnas ja muud tegurid.

Üks mesilaspere kulutab päeva jooksul lendluseks õielt-õiele 400g mett. Kui korjema on kuni 1 km kaugusel, siis kulub perel päevas meekorjeks 200g mett. Suur on ka mesilaspere õietolmu vajadus, aastas ca 30 kg. Mesinduse edukus ja meesaagi suurus oleneb piirkonna meetaimede hulgast ja olemasolust, aga ka mesindamise võtetest.